

Lisätiedot:

suunnittelija Henna Turunen, puh. 050 382 6265
opetuspäällikkö Maria Ekman-Ekebom, puh. 050 308 6262
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tausta

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta kävi kokouksessaan 19.4.2023 (§ 26) keskustelua Kasavuoren koulukeskuksen sisäilmatilanteesta ja päätti esittää seuraavaa:

”A-siiven pidempiaikaiset, paviljonki-tyyliset väistötilat samalla tontilla tai sen välittömässä läheisyydessä järjestetään mahdollisimman pian. Valiokunta pyytää tähän yhteistyötä kaupunginhallitukselta ja yhdyskuntatoimelta. Mikäli koulut tarvitsevat, sivistystoimen tulee järjestää väistötiloja jo syksystä 2023. Tällöin Odenwallin tiloja tulisi tarkastella kärkevaihtoehtona. Kaikissa väistötiloissa on huomioitava, että ne ovat toiminnan suunnittelun ja pedagogiikan kannalta tarkoituksenmukaiset.

Lisäksi valiokunta edellyttää, että selvitys nopeasti käyttöön otettavista sekä pitkäaikaisista väistötiloista tuodaan valiokunnalle seuraavaan kokoukseen. Selvitykseen tulee sisältyä lapsivaikutusten arviointi.”

Selvitys väistötiloista yläkoululaisille ja lukiolaisille

Sivistystoimi on selvittänyt mahdollisia väistötiloja osalle Kasavuoren koulukeskuksen opetusryhmistä. Selvitys sisältää sekä nopeasti käyttöön otettavat että pidempiaikaiset väistötilaratkaisut. Väistötilavaihtoehdot ja niiden kustannuslaskelmat ovat esitetty **oheismateriaalissa 1**.

Suomenkielisen perusopetuksen rehtorin kanssa käytyjen keskusteluiden pohjalta katsotaan, että pedagogisesti ja toiminnallisesti perusteltua olisi siirtää yläkoulun kolme kielikylpyryhmää (yht. noin 47 oppilasta) väistötiloihin. Kielikylpyryhmät muodostavat oman kokonaisuutensa ja heidän oppimateriaalinsa olisivat näin samassa paikassa, mikä on toiminnan järjestämisen kannalta kätevää. Kielikylpyryhmien mahdolliset nopeasti käyttöön otettavat väistötilat olisivat Odenwallin tiloissa tai Metsämajan tai Oasenin päiväkodin remontoituissa tiloissa, jotka vapautuvat syksyllä 2023 varhaiskasvatukselta. Jokaisen vaihtoehdon kohdalla on huomioitava oppilaiden turvallisuuteen ja valvontaan liittyvät asiat, mm. ruoka- ja välituntivalvonnat sekä siirtymät aikuisen kanssa tilasta toiseen. Valinnaisaineet, liikunta sekä mm. fysiikka ja kemia järjestetään pääsääntöisesti Kasavuoren koulukeskuksessa. Ruokailu järjestetään lähimmässä koulukeskuksessa.

Odenwallissa on neljä erikokoista luokkahuonetta, joista yksi on pienryhmätila (ks. **oheismateriaalit 2–4**, ei julkaista). Odenwallista vapautui kaksi tilaa Digilabin siirryttyä uudistettuun nuorisotaloon. Hagelstamska skolanin käytössä Odenwallissa on kaksi tilaa. Odenwallin tilat ovat lähellä ruotsinkielistä yläkoulua ja lukiota, mikä mahdollistaisi yhteistyön ruotsinkielisen opetuksen kanssa ja

vuorovaikutuksen ruotsinkielisten oppilaiden ja opiskelijoiden kanssa. Kasavuoren koulukeskukseen on noin 15 minuutin kävelymatka. Odenwallissa toimii tällä hetkellä myös Portti-luokka.

Metsämajan päiväkodin neljä luokkatilaa mahdollistaa yhden tilan hyödyntämisen eriyttämiseen ja joustavaan ryhmittelyyn (ks. **oheismateriaali 5**, ei julkaista). Tilat ovat lähellä Granhultsskolania, mikä mahdollistaisi yhteistyön ruotsinkielisen opetuksen kanssa ja vuorovaikutuksen ruotsinkielisten oppilaiden kanssa. Kasavuoren koulukeskukseen on noin 8 minuutin kävelymatka. Tilat ovat olleet varhaiskasvatuksen lasten käytössä, joten ne on ensin osittain remontoitava yläkouluikäisille soveltuviksi opetustiloiksi.

Oasenissa on 3–4 opetustilaa, joista yksi on pukuhuoneena, mutta olisi mahdollisesti remontoitavissa opetustilaksi (ks. **oheismateriaali 6**, ei julkaista). Suunnittelu vaatii yhteistyötä liikuntapalveluiden kanssa. Tilat ovat lähellä Granhultsskolania, mikä mahdollistaisi yhteistyön ruotsinkielisen opetuksen kanssa ja vuorovaikutuksen ruotsinkielisten oppilaiden kanssa. Kasavuoren koulukeskukseen on noin 11 minuutin kävelymatka. Tilat ovat olleet esikoululaisten käytössä, joten ne on ensin osittain remontoitava yläkouluikäisille soveltuviksi opetustiloiksi.

Lukiolaisten osalta toimivimpana ratkaisuna katsotaan, että kaikki kolmannen vuoden opiskelijat (yht. noin 134 opiskelijaa) siirtyisivät väistötiloihin. Lukiolaisten mahdolliset väistötilat olisivat *Työväen akatemian* tiloissa, missä lukiolaisilla olisi oma siipi käytettävissä, yhteensä 9 opetustilaa (ks. **oheismateriaali 7**, ei julkaista). Työväen Akatemia on kansanopisto, johon suurin osa opiskelijoista tulee suorittamaan jonkin yliopistollisen aineen ensimmäisen vuoden opintoja ja pyrkii sitten opiskelemaan tätä alaa joko pääsykokeen tai avoimen väylän kautta. Tilat ovat suunniteltu aikuisille opiskelijoille, minkä takia on perusteltua, että lukiolaisista juuri kolmannen vuoden opiskelijat siirtyisivät sinne väistötiloihin. Työväen akatemia sijaitsee 16 minuutin kävelymatkan päässä Kasavuoren koulukeskuksesta.

Väistötilojen kustannusarviot

Väistötilat rahoitetaan käyttäjätoimialan käyttötaloudesta, myös investointihankkeiden yhteydessä.

Seuraavaksi esitetyt suuntaa antavat kustannusarviot perustuvat kevään 2023 kustannustasoon.

Lyhytaikaiset väistötilavaihtoehdot:

- Odenwallin tilat
 - mahdollisia kalustamiskustannuksia
- Metsämajan tilat
 - remontti noin 25 000 €
- Oasenin tilat
 - remontti noin 15 000 €
- Työväen akatemia (vuokra peritään elo-toukokuulta = 10 kuukaudelta):
 - 9 tilan vuokra 221 400 €/lukuvuosi (22 140 €/kk)
 - hoitokulu- ja kalustevuokra 49 200 €/lukuvuosi (4 920 €/kk)

- ruokailukustannukset noin 91 000 €/lukuvuosi (n. 123 pv) (yksikköhinta n. 5,50 €, opiskelijoita n. 134)
- Yhteensä noin 362 000 € /lukuvuosi

Pidempiaikaiset väistötalvaihtoehdot:

- Työväen akatemia (vuokra peritään elo-toukokuulta = 10 kuukaudelta):
 - 9 tilan vuokra 221 400 €/lukuvuosi (22 140 €/kk)
 - hoitokulu- ja kalustevuokra 49 200 €/lukuvuosi (4 920 €/kk)
 - ruokailukustannukset noin 91 000 €/lukuvuosi (n. 123 pv.) (yksikköhinta n. 5,50 €, opiskelijoita n. 134)
 - Kustannukset yhteensä noin 362 000 € /lukuvuosi
- Pieni moduulikoulu (4 luokkahuonetta, yhteensä 360 m²; 3 vuoden tai 10 vuoden sopimuksilla):
 - vuokra 129 600 tai 64 800 €/vuosi (10 800 tai 5 400 €/kk)
 - maanrakennustyö 250–300 €/m² -> 90 000–108 000 € /1. vuoden perustuskustannus
 - kytkeminen kunnallistekniikkaan n. 50 000 € (vesi, viemäri, sadevesi, sähkö ja IT) / 1. vuoden perustuskustannus
 - Kustannusvaikutus ensimmäisen vuoden käyttötalouteen noin 205 000–290 000 €
- Laajempi moduulikoulu (12 luokkahuonetta, yhteensä 1 300 m²; 3 vuoden tai 10 vuoden sopimuksilla)
 - 468 000 tai 234 000 €/vuosi (39 000 tai 19 500 €/kk)
 - maanrakennustyö 250–300 €/m² -> 325 000–390 000 € /1. vuoden perustuskustannus
 - kytkeminen kunnallistekniikkaan n. 50 000 € (vesi, viemäri, sadevesi, sähkö ja IT) / 1. vuoden perustuskustannus
 - Kustannusvaikutus ensimmäisen vuoden käyttötalouteen noin 610 000–910 000 €
- Laajempi moduulikoulu (16 luokkahuonetta, sisältäen 2 kotitalousluokkaa, yhteensä 1750 m²; 3 vuoden tai 10 vuoden sopimuksilla)
 - 630 000 tai 315 000 €/vuosi (52 500 tai 26 250 €/kk)
 - maanrakennustyö 250–300 €/m² -> 437 500–525 000 € /1. vuoden perustuskustannus
 - kytkeminen kunnallistekniikkaan n. 50 000 € (vesi, viemäri, sadevesi, sähkö ja IT) / 1. vuoden perustuskustannus
 - Kustannusvaikutus ensimmäisen vuoden käyttötalouteen noin 775 000–1 205 000 €

Yhdyskuntatoimen mukaan sopiva sijoituspaikka moduulirakennuksille olisi Kasavuoren koulukeskuksen tontin alareunassa ns. mopoparkkialueella koripallokentän lähellä (ks. **oheismateriaali 8**, ei julkaista).

Lapsivaikutusten arviointi väistötilasuunnitelmista

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) on osa vaikutusten ennakoarviointia ja ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointia. Lapsivaikutusten arvioinnissa tarkastellaan lasten hyvinvointiin ja oikeuksiin vaikuttavia tekijöitä kokonaisuutena. Pyrkimyksenä on selvittää, miten päätös tai toiminta voidaan toteuttaa lapsen edun kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. (THL, 2018a.)

Arvioinnin avulla selvitetään etukäteen, miten väistötilaratkaisut voidaan toteuttaa lasten edun kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Ratkaisut vaikuttavat eri tavalla eri-ikäisiin ja eri kehitysvaiheissa oleviin lapsiin; osa lapsista on haavoittuvaisemmassa asemassa kuin toiset. Ratkaisut eivät saa heikentää lasten oikeuksien toteutumista.

Lapsivaikutusten arvioinnilla kunta tunnistaa eri ratkaisuvaihtoehtojen lyhyt- ja pitkäaikaiset vaikutukset lasten oikeuksien toteutumiseen lasten arjessa ja elämässä. Lapsen oikeuksien sopimus (SopS 59 ja 60/1991) muodostaa perustan arvioinnille.

Kielikylpyoppilaille ja lukiolaisille suunnatuista väistötilasuunnitelmista on tehty lapsivaikutusten arviointi (**oheismateriaalina 9**). Jokaista väistötilavaihtoehtoa on arvioinnissa tarkasteltu seuraavista näkökulmista: oppimisympäristö ja opetusjärjestelyt, liikkuminen ja turvallisuus, oppilas- ja opiskelijahuolto sekä vertaissuhteet. Huomioimalla vaihtoehtojen vaikutukset monipuolisesti pyritään varmistamaan, että oppilailla ja opiskelijoilla sekä henkilökunnalla on myös väistöaikana käytössään mahdollisimman tarkoituksenmukaiset, turvalliset sekä riittävät tilat opettamiseen ja oppimiseen. Arvioinnissa on myös huomioitu vaihtoehtojen mahdollisuudet liikuntatuntien, välituntien sekä ruokailun järjestämiseen.

Osana lapsivaikutusten arviointia on kuultu oppilaita ja opiskelijoita, joita väistötilajärjestely mahdollisesti koskettaa. **Oheismateriaalina 10 ja 11** (ei julkaista) on nuorten vastaukset väistötilakyselyihin. Nuorten huoltajia on tiedotettu kyselystä.

Kyselyn vastauksissa kielikylpyoppilaiden huolenaiheeksi nousee muun muassa koulumatkojen pidentyminen ja vaikutukset kaverisuhteisiin sekä muutokset kouluarkeen. Väistötiloilta he toivovat viihtyisyyttä, tilavuutta, turvallisuutta ja läheistä sijaintia Kasavuoren koulukeskukseen. Lukiolaisten, tulevien abiturienttien huolenaiheena on, että väistötilajärjestelyt tuovat viimeiseen opiskeluvuoteen ylimääräistä stressiä ylioppilaskirjoitusten ohelle. Toisaalta osa vastaajista pitää innostavana ajatuksena sitä, että he pääsisivät erilleen yläkoululaisista. Useampi tuleva abiturientti harmittelee vastauksissaan sitä, jos he eivät saa mahdollisuutta olla koulun vanhimpia opiskelijoita väistötiloihin siirtymisen takia.

Rehtorit ovat kartoittaneet myös opettajien näkemyksiä västötilasuunnitelmista (**oheismateriaalit 12 ja 13**, ei julkaista). Yläkoulun opettajien vastausten perusteella kielikylpyryhmien väistötilajärjestelyt saataisiin toimimaan hyvällä suunnittelulla. Lukion opettajat suhtautuvat kriittisemmin Työväen akatemiaan väistötiloina ja kannattavat enemmän siirtokontteja koulun tontille.

Johtopäätökset

Kasavuoren koulukeskuksen kuormituksen vähentämiseksi sivistystoimi esittää, että syksyllä 2023 Kasavuoren koulun kolme kielikylpyryhmää (7-9F) siirretään väliaikaisesti väistötiloihin Metsämajan kunnostettuihin tiloihin. Osana lapsivaikutusten arviointia toteutetun kyselyn perusteella oppilaiden suurimmat huolenaiheet väistötiloissa liittyvät koulumatkan pidentymiseen. Metsämajan tilat sijaitsevat toiminnallisesti keskeisellä paikalla, lyhyen kävelyetäisyyden päässä kouluista: 3 minuutin kävelymatkan päässä Granhultsskolanista, 6 minuutin päässä Mäntymäen koulusta ja 11 minuutin päässä Kasavuoren koulusta. Tilojen läheinen sijainti Granhultsskolanin kanssa mahdollistaa

aktiivisemmän yhteistyön ruotsinkielisen opetuksen kanssa, mikä edistää kielikylpyopetukselle tärkeää elävää kaksikielisyyttä.

Lisäksi esitetään, että Kauniaisten lukion kolmannen vuoden opiskelijat siirtyvät syksyllä 2023 Työväen akatemialta vuokrattaviin väistötiloihin. Tilat ovat soveltuvimmat vanhemmille opiskelijoille, näin ollen lukiolaisista juuri abiturienteille. Lukiolaisten huoli väistötilajärjestelyiden aiheuttamasta ylimääräisestä stressistä viimeiselle lukiovuodelle huomioidaan suunnittelemalla tilaratkaisut ja opetusjärjestelyt niin, että muutos olisi mahdollisimman vähän kuormittava.

Tämän lisäksi pidempiaikaisena ratkaisuna esitetään Työväen akatemian tiloja väistötiloiksi, mikäli kokemukset ovat hyvät. Ratkaisun katsotaan olevan kokonaistaloudellisesti kannattavampi pidempiaikainen vaihtoehto kuin siirtokelpoisten moduulien vuokraaminen.

Väistöaika riippuu Kasavuoren koulukeskuksen korjauslaajuudesta ja ala-/yhtenäiskouluratkaisun toteutusajasta.

Valiokuntien toimivalta tilajärjestelyissä

Kauniaisten kaupungin hallintosäännön 20 §:n (valiokuntien yleinen toimivalta) mukaan suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan kuuluu:

- hyväksyä hallinnassaan olevien alueiden ja tilojen sekä näihin kuuluvien laitteiden ja irtaimen omaisuuden vuokraamisen tai käyttöön luovuttamisen enintään yhdeksi (1) vuodeksi (kohta 1) ja
- päättää hallinnassaan olevien rakennusten ja toimitilojen käytöstä luopumisesta (kohta 4).

Hallintosäännön 21 §:n (valiokuntien erityinen toimivalta) mukaan yhdyskuntavaliokunta:

- päättää yksittäisten toimi- ja liiketilojen vuokralle ottamisesta tai antamisesta pidemmäksi aikaa kuin yhdeksi (1) vuodeksi (Laki liikehuoneiston vuokrauksesta) (kohta 2),
- toimii kaupungin vuokraamien alueiden, rakennusten ja huoneistojen vuokranantajana (Maanvuokralaki, Laki liikehuoneiston vuokrauksesta, Laki asuinhuoneiston vuokrauksesta) (kohta 5) ja
- järjestää toimitilat toimialoille (kohta 6).

Näin ollen, mikäli sivistystoimi järjestee sisäisesti omia hallinnassaan olevia tiloja väistötiloiksi (Metsämaja, Oasen ja Odenwall), toimivalta on suomenkielisellä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalla. Yhdyskuntatoimi ottaa tarvittaessa nämä järjestelyt huomioon sisäisten vuokrien kohdentamisessa, jos sisäinen vuokralainen vaihtuu.

Uusien tilojen (Työväen akatemia) ja moduulikoulujen vuokraamisessa toimivalta kuuluu yhdyskuntavaliokunnalle.

Sivistystoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta merkitsee väistötilaselvitykset ja siihen sisältyvän lapsivaikutusten arvioinnin tiedoksi.

Valiokunta päättää, että Kasavuoren koulukeskuksen väistötilat järjestetään seuraavasti:

1. Kasavuoren koulun 7.–9. -luokkien kielikylpyryhmät siirtyvät Metsämajan tiloihin lukuvuodeksi 2023–2024.
2. Valiokunta esittää tilakeskukselle, että
 - a) Metsämajan päiväkodin tilat remontoidaan kesällä 2023 yläkoululaisille soveltuviksi opetustiloiksi, ja että
 - b) Kauniaisten lukion 3. vuoden opiskelijoille vuokrataan väistötilat Työväen akatemian tiloista lukuvuodelle 2023–2024 ja mahdollisesti pidempiaikaisesti.

Lisäksi suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta esittää kaupunginhallitukselle, että se esittää edelleen kaupunginvaltuustolle:

1. varaamaan 390 000 euroa lisämäärärahaa vuodelle 2023 suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan käyttötalouteen väistötilojen rahoittamiseksi lukuvuodelle 2023 – 2024,
2. varaamaan 370 000 euron vuotuisen määrärahan suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan käyttötalouteen Työväen akatemian tilojen vuokraamiseksi. Kustannuksissa on huomioitava myös mahdolliset indeksikorotukset.

.....

Puheenjohtaja Satu Mollgren esitti seuraavaa:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta merkitsee väistötilaselvitykset ja siihen sisältyvän lapsivaikutusten arvioinnin tiedoksi.

Valiokunta päättää, että Kasavuoren koulukeskuksen lyhytaikaiset väistötilat järjestetään seuraavasti:

1. Vuokrataan 9-12 luokkatilaa Työväen akatemian tiloista lukuvuodelle 2023-2024 1.10.2023 alkaen.
2. Tarvittaessa otetaan käyttöön 3-4 luokkatilaa Odenwallin tiloista lukuvuodeksi 2023-2024 1.10.2023 alkaen.

Ensisijaisesti lyhytaikaisia väistötiloja käyttää lukio.

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että valtuusto myöntää lisämäärärahan 142 000 € Työväen Akatemian ja Odenwallin väistötiloista aiheutuviin kustannuksiin suomenkielisen opetustoimen käyttötalouteen vuodelle 2023.

Lisäksi valiokunta päättää, että Kasavuoren koulukeskuksen pidempiaikaiset väistötilat järjestetään kokonaisuudessaan laajemmassa moduulikoulussa

Kasavuoren koulun tontilla. Asian valmistelu aloitetaan välittömästi ja sisällytetään talousarvioon 2024 siten, että moduulit ovat käytössä syksyllä 2024.

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta merkitsi väistötilaselvitykset ja siihen sisältyvän lapsivaikutusten arvioinnin tiedoksi.

Valiokunta päätti, että Kasavuoren koulukeskuksen lyhytaikaiset väistötilat järjestetään seuraavasti:

1. Vuokrataan 9-12 luokkatilaa Työväen akatemian tiloista lukuvuodelle 2023-2024 1.10.2023 alkaen.
2. Tarvittaessa otetaan käyttöön 3-4 luokkatilaa Odenwallin tiloista lukuvuodeksi 2023-2024 1.10.2023 alkaen.

Ensisijaisesti lyhytaikaisia väistötiloja käyttää lukio.

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että valtuusto myöntää lisämäärärahan 142 000 € Työväen Akatemian ja Odenwallin väistötiloista aiheutuviin kustannuksiin suomenkielisen opetustoimen käyttötalouteen vuodelle 2023.

Lisäksi valiokunta päätti, että Kasavuoren koulukeskuksen pidempiaikaiset väistötilat järjestetään kokonaisuudessaan laajemmassa moduulikoulussa Kasavuoren koulun tontilla. Asian valmistelu aloitetaan välittömästi ja sisällytetään talousarvioon 2024 siten, että moduulit ovat käytössä syksyllä 2024.

Oheismateriaali:

1. Väistötilasuunnitelmat
2. EI JULKAISTA – Odenwall pohjakuva A-1
3. EI JULKAISTA – Odenwall pohjakuva A-2
4. EI JULKAISTA – Odenwall pohjakuva A-kellarikerros
5. EI JULKAISTA – Metsämajan päiväkodin pohjakuva
6. EI JULKAISTA – Oasenin tilojen pohjakuva
7. EI JULKAISTA – Työväen akatemian pohjakuva
8. EI JULKAISTA – Kasavuoren koulukeskuksen tontin asemapiirustus
9. Lapsivaikutusten arviointi Kasavuoren koulukeskuksen väistötiloista
10. EI JULKAISTA – Väistötilakysely kielikylypyoppilaille
11. EI JULKAISTA – Väistötilakysely lukiolaisille
12. EI JULKAISTA – Väistötilakysely Kasavuoren koulun henkilökunnalle
13. EI JULKAISTA – Väistötilakysely lukion opettajille

Jakelu:

Yhdyskuntavaliokunta
Kaupunginhallitus